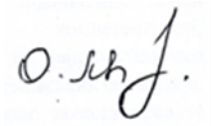
СХВАЛЕНО
Протокол
засідання педагогічної ради
Ізмаїльської гімназії № 10
з початковою школою
Ізмаїльського району
Одеської області
Від 27.08.2026 №7

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Ізмаїльської гімназії № 10
з початковою школою
Ізмаїльського району
Одеської області
Оксана ХМЕЛЬНИЧЕНКО

ПОРЯДОК
організації інклюзивного навчання в Ізмаїльській гімназії №10 з початковою школою Ізмаїльського району Одеської області (нова редакція)

1. Цей Порядок визначає організаційні засади інклюзивного навчання учнів з особливими освітніми потребами за інституційною (очною / денною, дистанційною) формою здобуття освіти в Ізмаїльській гімназії № 10 з початковою школою Ізмаїльського району Одеської області (далі - заклад освіти).

У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану організація освітнього процесу може здійснюватися з використанням технологій дистанційного навчання.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

адаптація змісту навчального предмета (інтегрованого курсу) - зміна методів і способів навчання, рівня складності завдань з урахуванням індивідуальних потреб учнів з особливими освітніми потребами без зміни загального обсягу навчального навантаження та очікуваних результатів навчання;

медіатека - бібліотека цифрових носіїв інформації або комп'ютерного та мультимедійного обладнання, підключеного до Інтернету, що використовується під час освітнього процесу;

модифікація змісту навчального предмета (інтегрованого курсу) - зміна змісту (шляхом спрощення, виключення, об'єднання тощо) навчання з урахуванням особливих освітніх потреб учнів із зміною загального обсягу навчального навантаження та очікуваних результатів навчання;

оцінка потреби учня в наданні підтримки (далі - оцінка) - процес визначення потреби учня в наданні йому підтримки в освітньому процесі та її рівня;

рівні підтримки - обсяг тимчасової або постійної підтримки учнів в освітньому процесі відповідно до їх особливих освітніх потреб, що надається в закладі освіти;

ресурсна кімната (ресурсний осередок) - спеціально облаштована кімната (частина кімнати, класу, приміщення об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту), що має відповідний розподіл функціональних зон, призначена для розвитку учнів з особливими освітніми потребами, гармонізації їх психоемоційного стану та психологічного розвантаження, проведення (надання) індивідуальних та/або групових психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять (послуг).

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України "Про освіту", "Про повну загальну середню освіту".

3. Заклад освіти створює для учнів з особливими освітніми потребами умови для здобуття освіти на рівні з іншими здобувачами освіти шляхом:

належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного, методичного забезпечення;

створення безпечного освітнього середовища та умов для безперешкодного доступу до будівлі, приміщень, прилеглої території закладу освіти;

забезпечення необхідними допоміжними засобами для навчання, що дають змогу опанувати освітню програму, відповідно до Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1289 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 2, ст. 85);

створення відповідної матеріально-технічної та навчально-методичної бази, зокрема необхідних навчально-методичних і навчально-наочних посібників, підручників, навчально-дидактичного та ігрового обладнання;

облаштування та обладнання ресурсної кімнати (ресурсного осередку) та медіатеки;

утримання відповідного штату працівників та залучення у разі потреби додаткових фахівців, зокрема асистента вчителя, асистента вихователя групи подовженого дня, вчителя-дефектолога та інших працівників;

залучення фахівців (із числа працівників закладу освіти та/або додатково залучених фахівців) для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) відповідно до потреб учнів.

4. Зарахування учнів з особливими освітніми потребами до закладу освіти здійснюється відповідно до порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого МОН.

У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану для організації інклюзивного навчання учнів з особливими освітніми потребами (зокрема з числа тих, що вимушено змінили адресу задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування) внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України) батьки (один з батьків) або інші законні представники (один із законних представників) подають до закладу освіти особисто, поштою або через визначену засновником закладу освіти електронну комунікаційну систему копії документа, що посвідчує особу (в разі наявності), та висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини.

5. Керівник закладу освіти на підставі заяви про зарахування/організацію інклюзивного навчання, поданої одним з батьків (інших законних представників) учня з особливими освітніми потребами особисто, поштою або через визначену засновником закладу освіти електронну комунікаційну систему, висновку інклюзивно-ресурсного центру утворює інклюзивний клас та організовує інклюзивне навчання з урахуванням рівня підтримки, рекомендованого інклюзивно-ресурсним центром.

Інклюзивний клас утворюється в обов'язковому порядку за наявності однієї такої заяви для учнів, які потребують другого - п'ятого рівня підтримки. Для учнів, які потребують першого рівня підтримки, інклюзивний клас не утворюється.

6. Кількість учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі повинна становити не більше трьох осіб, з яких:

не більше одного учня, який потребує четвертого чи п'ятого рівня підтримки;

не більше двох учнів, які потребують третього рівня підтримки;

не більше трьох учнів, які потребують другого рівня підтримки.

Учні, які потребують першого рівня підтримки, розподіляються між класами без урахування кількості таких осіб.

Ця норма застосовується також під час формування з'єднаного класу (класу-комплекту).

За умови наявності в населеному пункті одного закладу освіти кількість учнів, визначена цим пунктом, не застосовується.

У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану гранична кількість учнів з особливими освітніми потребами, які потребують четвертого чи п'ятого рівня підтримки, становить не більше двох осіб в одному інклюзивному класі, кількість учнів, які потребують другого чи третього рівня підтримки, - не більше п'яти осіб в одному інклюзивному класі.

Заклад освіти не може відмовити в організації інклюзивного навчання учня з особливими освітніми потребами та утворенні інклюзивного класу.

У разі перевищення визначеної цим пунктом кількості учнів з особливими освітніми потребами та відсутності можливості відкриття додаткового інклюзивного класу орган, у

сфері управління якого перебуває заклад освіти, пропонує батькам (іншим законним представникам) учнів перелік закладів освіти, максимально доступних і наближених до місця їх проживання (перебування), а також сприяє зарахуванню дітей з особливими освітніми потребами до обраних батьками (іншими законними представниками) закладів освіти.

7. Для учнів, які потребують підтримки в освітньому процесі, керівник закладу освіти утворює команду психолого-педагогічного супроводу (далі - команда супроводу) та забезпечує її роботу в закладі освіти.

Організація роботи команди супроводу здійснюється відповідно до примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу учня з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої освіти, затвердженого МОН. До складу команди залучаються фахівці інклюзивно-ресурсного центру.

У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану засідання команди супроводу можуть проходити в режимі реального часу (он-лайн) та/або у змішаному очно-дистанційному форматі.

8. Освітній процес для учнів з особливими освітніми потребами у закладі освіти організовується з урахуванням висновку інклюзивно-ресурсного центру, категорії (типу) особливих освітніх потреб (труднощів), ступеня їх прояву, рівня підтримки, визначеного згідно з додатком 1, та індивідуальної програми розвитку.

9. Для надання підтримки учням, у яких виникають труднощі під час навчання, керівник закладу освіти на підставі письмової заяви одного з батьків (іншого законного представника) учня, що складається в довільній формі, та рішення команди супроводу про надання підтримки, зафіксованого у протоколі оцінки потреби учня в наданні підтримки у закладі освіти за формою згідно з додатком 2, або висновку інклюзивно-ресурсного центру приймає рішення про надання підтримки першого рівня.

Припинення надання підтримки першого рівня здійснюється за рішенням команди супроводу та/або письмовою заявою одного з батьків (іншого законного представника) учня.

10. З метою забезпечення індивідуалізації освітнього процесу для учнів з особливими освітніми потребами, які потребують підтримки першого-п’ятого рівня, відповідно до висновку інклюзивно-ресурсного центру та/або результатів оцінки командою супроводу потреби учня в наданні підтримки та індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю (за наявності) протягом місяця складається індивідуальна програма розвитку.

Індивідуальна програма розвитку розробляється командою супроводу, склад якої затверджується наказом керівника закладу освіти, підписується всіма членами команди супроводу, зокрема одним з батьків (іншим законним представником) учня, та затверджується керівником закладу освіти.

Індивідуальна програма розвитку складається на навчальний рік, переглядається не рідше ніж двічі на рік (за потреби частіше) з метою її коригування.

Індивідуальна програма розвитку зберігається в особовій справі учня не менше ніж три роки, а також обліковується у системі автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів (далі — АС “ІРЦ”).

{Абзац четвертий пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 1164 від 23.09.2026}

За потреби батьки (інші законні представники) учня можуть отримати копію індивідуальної програми розвитку.

У разі відрахування, переведення учня до іншого закладу освіти копія індивідуальної програми розвитку подається батьками (іншими законними представниками) учня до закладу освіти, де він продовжить здобуття освіти.

У разі відвідування учнем з інвалідністю реабілітаційної установи індивідуальна програма розвитку узгоджується з індивідуальним планом комплексної реабілітації (абілітації) в такій установі.

Індивідуальна програма розвитку для учнів з особливими освітніми потребами, які потребують підтримки першого рівня, складається у визначеній закладом освіти формі та повинна містити загальну інформацію про учня, інформацію про особливості та динаміку його розвитку, особливості засвоєння освітньої програми (її окремих освітніх компонентів) та потреби в її адаптації, виборі методів, прийомів та засобів навчання, навчальних матеріалів.

Форма індивідуальної програми розвитку для учнів з особливими освітніми потребами, які потребують підтримки другого - п'ятого рівня, визначена у додатку 3.

11. Надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) учням з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку з урахуванням рекомендацій інклюзивно-ресурсного центру.

Психолого-педагогічні послуги спрямовуються на організацію освітнього процесу та забезпечення розвитку учнів з особливими освітніми потребами і надаються педагогічними працівниками закладу освіти та/або додатково залученими фахівцями. Надання таких послуг може здійснюватися у формі індивідуальних та/або групових занять.

Корекційно-розвиткові послуги (допомога) надаються у формі занять, які проводяться фахівцями із числа педагогічних працівників, посади яких введено до штатного розпису закладу освіти, та/або додатково залученими фахівцями, які здобули вищу освіту ступеня/освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, спеціаліста або магістра за спеціальностями "Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)", "Корекційна освіта (за нозологіями)", "Дефектологія".

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття можуть проводитися в індивідуальній чи груповій формі, яка визначається командою супроводу з урахуванням категорії (типу) особливих освітніх потреб (труднощів) учня, зазначених у висновку інклюзивно-ресурсного центру.

Кількість учнів з особливими освітніми потребами під час групових занять становить від двох до шести з урахуванням їх індивідуальних особливостей розвитку.

Для проведення занять у груповій формі можуть утворюватися міжкласні групи.

Тривалість індивідуальних психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять становить від 20 до 25 хвилин, а групових - від 35 до 40 хвилин.

Керівник закладу освіти або уповноважена ним особа складають та затверджують розклад проведення (надання) психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять (послуг).

Розклад таких занять (послуг) складається з дотриманням вимог санітарного законодавства з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку учнів, узгоджується з розкладом уроків класу та затверджується керівником закладу освіти і не може призводити до перевантаження учнів.

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Факт проведення (надання) психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять (послуг) фіксується у журналі обліку проведення (надання) психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять (послуг), форма якого визначена у додатку 3^1 до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 р. № 88 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 19, ст. 531; 2025 р., № 91, ст. 6384).

Зазначений журнал ведеться відповідальними працівниками в електронній формі з використанням АС “ІРЦ”.

{Абзац дванадцятий пункту 11 в редакції Постанови Кабінету Міністрів України № 1164 від 23.09.2026}

Підтвердження факту проведення (надання) психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять (послуг) здійснюється батьками (іншими законними представниками) учня в електронній формі через АС “ІРЦ” або в паперовій формі.

{Абзац тринадцятий пункту 11 в редакції Постанови Кабінету Міністрів України № 1164 від 23.09.2026}

12. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття можуть проводитися у ресурсній кімнаті (ресурсному осередку), медіатеці закладу освіти тощо.

Для учнів, які потребують тимчасового психологічного розвантаження або усамітнення, в ресурсній кімнаті (ресурсному осередку) створюється окрема зона, яка використовується незалежно від розкладу занять.

Ресурсна кімната (ресурсний осередок) може використовуватися усіма учнями закладу освіти.

Учні можуть перебувати в ресурсній кімнаті (ресурсному осередку) та медіатеці винятково у супроводі педагогічних працівників, асистента учня або залученого фахівця, який проводить додаткові психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття.

13. Умови оплати праці фахівців за проведення (надання) психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) та перелік фахівців, які можуть їх проводити (надавати) у закладах освіти, визначено Порядком та умовами надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 р. № 88.

14. Для учнів з особливими освітніми потребами, які потребують підтримки другого - п’ятого рівня, складається індивідуальний навчальний план (за потреби).

Індивідуальний навчальний план повинен містити найменування закладу освіти, прізвище та власне ім’я учня, клас, в якому він навчається; перелік навчальних предметів (інтегрованих курсів), загальний обсяг навчального навантаження та кількість годин на тиждень для вивчення навчального предмета (інтегрованого курсу), кількість годин корекційно-розвиткових занять за напрямами, а також гранично допустиме тижневе навантаження на учня.

Індивідуальний навчальний план складається командою супроводу за участю педагогічних працівників, які викладають навчальні предмети (інтегровані курси), затверджується керівником закладу освіти та підписується одним з батьків (іншим законним представником) учня.

15. Інклюзивне навчання учнів здійснюється відповідно до освітньої програми закладу освіти з використанням адаптації та/або модифікації змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів) з урахуванням їх особливих освітніх потреб та особистісно орієнтованого спрямування освітнього процесу.

Адаптація/модифікація змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів) здійснюється педагогічними працівниками, які викладають навчальні предмети (інтегровані курси), протягом навчального року.

Інформація про адаптацію/модифікацію змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів), очікувані результати навчання та особливості проведення оцінювання оформлюється згідно з додатком 4 та додається до протоколу підсумкового засідання команди супроводу.

16. У разі утворення інклюзивного класу до штатного розпису закладу освіти вводиться посада асистента вчителя, посадові обов'язки якого визначаються його посадовою інструкцією, що затверджується керівником закладу освіти відповідно до вимог законодавства.

В освітньому процесі індивідуальні соціальні та соціально-побутові потреби учня з особливими освітніми потребами забезпечує асистент учня. Асистентом учня може бути один з батьків (інший законний представник), особа, уповноважена ним, або соціальний робітник, що надає соціальну послугу із супроводу під час інклюзивного навчання.

Умови допуску асистента учня з особливими освітніми потребами до освітнього процесу для виконання його функцій та вимоги до нього визначаються МОН.

17. Тривалість здобуття початкової та базової середньої освіти учнями з особливими освітніми потребами може бути продовжена відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 р. № 585 "Про встановлення тривалості здобуття повної загальної середньої освіти особами з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти" (Офіційний вісник України, 2003 р., № 17, ст. 776).

18. Учні з особливими освітніми потребами за заявою одного з батьків (іншого законного представника) зараховуються до групи подовженого дня. Утворення та організація діяльності груп подовженого дня у державних та комунальних закладах загальної середньої освіти здійснюється відповідно до порядку, затвердженого МОН.

Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу для учнів з особливими освітніми потребами четвертого і п'ятого рівня підтримки та учнів з інтелектуальними, соціоадаптаційними труднощами другого - п'ятого рівня підтримки в інклюзивній групі подовженого дня забезпечує асистент вихователя.

Педагогічне навантаження на ставку асистента вихователя групи подовженого дня становить 25 годин на тиждень.

19. Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється у порядку, визначеному МОН.

20. Після завершення навчання учні з особливими освітніми потребами відповідно до рівня здобутої загальної середньої освіти отримують документи про освіту державного зразка згідно із зразками документів про загальну середню освіту, затвердженими МОН.

21. Заклади освіти організовують інклюзивне навчання учнів з особливими освітніми потребами за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством.